

امور اداره و تحریریه سنه سلا نیکی
توفیق افندی نظارت ایدر .

ادبیات ، فنون و معارف و مطایبات
ادبیہ و شئون معارف و ترقیدن بحث
ایدر . شویر انکاره خدمت ایلر .

مجموعه ادب

۱۳۱۷

امور اداره و تحریریه سنه متعلق خصوصیات
ایچون توفیق افندی به مراجعت اولور .

در سعادت و ولایات شاهانه ایچون بر
سنه لک آتونه سی یگری پیش غر و شدر .
آتونه اجرئی برینه پوسنه بولی قبول
ایدیلمر . مرکزى شمعدیک باب عالی
جاده سنده عطار بورغاکى افندیك
دکایدور .

استانبول ایچون نسخه سی : ۱۰ پاره یه در . شمعدیک پنجشنبه کونلری نشر اولور . ولایات شاهانه ایچون نسخه سی : ۲۰ پاره یه در .

اجال ادبی

بچن هفته عالم مطبوعات مزده حس
اولان بوشاغک مصورفن و ادب رفیقمزک
نشر اولنه ماسندن منبعث اولدینی معلومدر
انره اقتفاء مجبوریتندن رسملی غزته
ارقه داشمزده مع التأسف تأمین مصونیت
ایده مدیکندن بوهفته اوده عرض
دیدار ایده مدی . ثروت قنوده کی
ادیب محترم توفیق فکرت بک افندیك
منظومه حکمت آمیزلری بوهفته
محصولات ادبییه سنک الک قیمتداری
عدایدلکه سزاوار کوربلرک عیناً نقلی
ایله تزیین ستون مباهات ایدلدی

(کویک مزار لغنده)

بتون مزار لغه سینمشدی بر طراوت لال،
ایشتمد اینکله دی - بن کوزلرمله دکدر ایکن
سکون موقعی، آزاده فکر حکمتدن، -
ایچنده شهلی برسله ناکهان بوسوال :

نادر حقیقی، ای سراکیر مسجود
«اویاندی قوس قوجه بر کائنات حس و شهود

«قالب - امیدیت - قطره جوی احسانک
«ذیل، دتره شیور کن در جلا لکده،

«بوسنکزاره بشیل بر سحابه حالنده،
«یاغار، یاغار ممادی اثیر غفرانک...»

جواب آیرکی اولدم، ایچمده عینی صدا
تکرر ایتدی : «یارین سن دهر آووج طوبراق

«کشافیه کلیر سین بوسایه کاهه، براق
«اثیر فیضانی دو کسون الی الابد مولا

سحر

(اصوات بلبل پارچه لرندن)

نظیره

[۰]

نه در بوایتدیکم آم و نزار، کلیه جگمی ؟
[۰] اسماعیل صفایک افندیك منظومه لرینه

بیکیدی ظن ایدیبوردل، نکار کلیه جگمی ؟
یتیشدی غیری امان انتظار، کلیه جگمی ؟
کوکل اوصادی خزاردن بهار کلیه جگمی ؟
«نکار کلیه جگمی ؟ نکار کلیه جگمی...»

بخی براقدی الله، کدرله کیتدی جوانم،
بهار ذوق و نشاطم، کم، اوغنجیه دهانم
بتوب تو کمنیه جگمی همیشه آه و فغانم ؟
یازق دگلی که هپ آغلامقله کجیدی زمانم ؟
یاقینمی کلسی اولمه عذار کلیه جگمی ؟

بیکیمسیله بخی ایلدی کدرلره دوچار
نکار کلدی حالا، درونده برخلیجان وار
مثال حال اولوب (الاستظار اشدمن النار)،
آشدد ایتدی تحسیرله دلده شعله صاچان نار
جوق اولدی ایلدیکم انتظار کلیه جگمی ؟

کوکل نه وقته قدر بوله جه غریب اوله جقدر ؟
آنی فکر ایله کوزلرم رطیب اوله جقدر
بنم هلا که باعث اودلفریب اوله جقدر
اینس غم شکتم بلکه عندلیب اوله جقدر
هزار کلیه جگمی ؟ هزار کلیه جگمی ؟

سما، یاواش یاواش آندی لباسی اوزرندن
کوروندی رنگ صفا اولدی کائنات شن و روشن
جهانه کلدی بسامت ایرینجه موسم کلشن
بوکلشن ایچره جهان شن، شن اولمیان ایسه برین
«بهار کلدی الهی... اویار کلیه جگمی ؟»

نیچون بنم کی چاغلار شو جوی زمزمه کویان ؟
نیچون بنم کی آغلار سحابه شرر افشان ؟
نیچون بنم کی فریاد ایدرزوالی هراران ؟
نیچون بنم کی محزون طورر بخوش چنستان ؟
طراوتک سکاده ای بهار کلیه جگمی ؟

- بهارده کلیرم مطلقا - دیمشدی نکارم
بهار آجیلدی یه کلدی اوغنجیه عذارم
عجب که تجربه می ایلمکده در بخی یارم ؟
ورود یاره قدر بن الله وقت کذارم
هزار کلدی، بهار ایددی، یار کلیه جگمی ؟
ابن الجلال

(جانانه خطاب)

منقعه لانه

بریم نکاهکله دله لرزه کلیر کن
ای غمزه سحراره بنم جانمی یاقدک
نظاره برناب ایله قلیکاهم اریکن
قیردک دل محزون می مجروح براقدک

هر امریک افادی ایکن باشلیجه کاری
دلکیرمالال ایتیمیدر شرط مروت
رحم ایله کل اینجمنه یترروح تزاری
حساس کوکلرده بودر رسم قنوت

دیندکجه سکا نظره حدتله یاقاردک
رخسوده امالک اولان قلب حزی
هپ بارقه آه اسفنا که یاقاردک
تقدیر ایدمه مزدک نه ایدی حس کزینی

روحیه برستملر ایدر کن سکا عاشق
سن قدر محبت نه ایمش بیلمدک اصلا
سافیته، علویه بیلمم بومی لامق
انواع دسائله ایدردک انی ابکا
برخنده تزییف و محقرینه ایتدی
برقلب وفا کستری محزون و مؤلم
ایستدکارک ای کوزبیکم جانمه یتدی
سودکجه - سی سومکه مقنوت ایکن اقدام

عهدکده وفا ایتمک ایلیوب عادت
مفتور ملال ایلدک اول یار شفیق
غیب اولدی بوکون دیده دن اوار سعادت
صدحیف که جهان دیوق ایمش دوست حقیق

کتابلرله غزته لرک سورومی

ملکتمزده عالم تحریر و تالیفه منسوب
اولوب یازدینی آثار ایله تأمین معیشت ایتمک
جالشمقده بواللرک جمله سی شوسوک سئلرده
کتابلرله غزته لرک سورومنه عارض اولان
کساد دن بحق شکایت ایتمکده درلر .
هر نه درلو آثار ادبییه وقبه نشر ایدیلیرسه
ایدلسون و بوکی آثارک رسملره تزیینته
نه قدر اعتنا ایدیلیرسه ایدلسون یه

ناشرینک یوزری کولدره چیک وحی
نشر یانده دوامیچون مدار تشویق اوله جق
بر رواج تأمین ممکن اولبور . زده خلقک
مقبولی اوله جق آثار نشر ایدیلیر ادعاسنده
بولنه میز . مظهر مقبولیت اولغه سزانیچه
اثر لر بیلورز که یه نائل رواج اوله میورلر .
بز شورشور غیبتنزلکک اسباب حقیقیه سی
بولق اوزره بر زماندن بری صرف ذهن
ایتمکده ایدک . اخیراً (ره ووده وو)
نام فرانسز رساله 'موقوفه سنده (آلمانیا
ارباب قلمک حال و موقعی) نامیله مندرج
بر مقاله 'مخصوصه سی اوقودیمز زمان
' زده آثار مشهوره ک اوغرا دینی رغبتنزلک
بالاسنک اسباب حقیقیه سی آکلامغه بول
بوله بیلدک . اوروبا وجهساک قطعات
سائر سنده ممکن آلمانلرک مقداری یتش
سکسان ملیونه قریب اولدینی حالده یه
آلمان آثار مطبوعه سی فرانسز و انگلیز آثار
مطبوعه سی قدر مظهر رغبت اولبور ایمش
فرانسز لسانک نعمی سایه سنده
بوکون جهانک هر ملککی فرانسه ادبیاتی
و آثار ادبییه سیله مناسباتده بولبور دیمک
اولور . بوسایه ده فرانسه خارچنده کی
مالکده یک جوق آثار مطبوعه فرانویه
صانعمی ممکن اولبور . آلمان آثار مطبوعه سی
ایسه آلمانیا خارچنده یک آز ملککلرده
اوقوندینی جهته بالطبع مظهر رواج نام
اوله میور .

انکلیز آثار مطبوعه سنه کلنجه بونلرک
رواج فوق العاده بولسی انکلیز لک غزته ،
رسائل موقوفه ، آثار ادبییه و فیه کی شیلره
آبونه اولمی عادتا حواج ضروریه دن عد
ایتملری سایه سنده ممکن اولبور .
انکلیز ده صاحب ثروت اولان آدملر

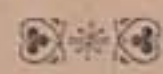
جوق اولدني کي بونلر ابا عن جدلالت مطالعه بي طامش اولدقلرندن غزنه لر ايله هر دوزلور سائل موقوتيه آيوئه اولمق خصوصتده يك ايلري كيديورلر. آلمان ياده ايسه امر برعكسدر. اصناف اهل يده صاحب ثروت اولنلر موجود اولمقله برابر بونلر بولدقلري حال رفاهيته يكي واصل اولمش اولدقلرندن اوليه تربيه ذهنيه به خدمت ايده جك آتارك مطالعه سندن يك ده لذتياب اوله ميورلر. بونك ايجون آلمان ياده آتار ادبيه وسائر نشر ايدنلر يك ده مستفيد اوله ميورلر. يالكنز تياروكتابلري يازانلر اثرلري تياروده اويساندني زمان حاصلاته اشتراك ايتكمي تحت تعهد ادير مشلر ايسه براز زياده جه مستفيد اولمقده درلر. يوقسه تياروكتابلرينك صانيشي يك اهميتسدر. يالكنز تيارو مؤلفلرندن موسوكر هارتك كتابي قرق دفعه طبع اوله بيلمشدركه بويه بر موقفيت آلمان ياده يوز سنه ده بركره آنجق وقوعبولور. آلمان ياده تيارو حاصلاته اشتراك ايدن مؤلفلر علي الاكثر حاصلات غير صافيه نك يوزده سكريني، يديسي، طقوزيني، بشي آلفسده درلر. فوق العاده مظهر رغبت اولان بر تياروكتابي مؤلفنه يوزيك مارق حاصلات بر اقبور ايسه ده بوقفيت اك مشهور محررلر ميسر اولمقده در.

آلمان ياده رومانجيسلرده ياره قزانه ميورلر ايتش. رومان اوقويان جوق ايسه ده كتاب الان يك آز ايتش. بر آدم آيد اوج مارق يعني اوج فرائق يمتش بش ساقيم ويرمرك بر قرائتخانه به آيوئه اولنجه هركون بر جلد رومان كتابي اوبه كتوروب اوقومغه موفق اوليور. حتى زنكترلر بيله كتاب مطالعه سي ايجون بو طريقي التزام ايدميورلر ايتش. شو حالده ايسه كتاب اوقويان جوق وقفط كتاب الان بالطبع غايت آز اوليور ديمكدرك.

آلمان ياده رومان تحريريله اشتغال ايدنلر بحق تايمين معيشت ايدمه مدكلرندن كنديلريته شهرى مقدار كافي معاش كنيره جك بشقه خدمتلرده بولمغه مجبور اوليورلر. رومانجيسلردن براز زياده جه ياره قزانه لر يازدقلري اثرلري بر بولنيقه غزنه سنه ويا خود بر رساله موقوتيه ويا عائله غزنه لريته نقرقه اوله رق قبول ايتديره بيللردر. محرريندن اشيل هاغك بيوك غزنه لردن بريسته نقرقه ايتديكي رومانلرندن سكر اون بيك مارق آله بيلمشدركه. قازن لاويه غزنه سي نقرقه اوله رق نشر ايتديكي رومانلرك برستوني ايجون بكرمي بش

مارق يعني اونوز بر فرائق بكرمي بش ساقيم ويريور ايسه ده «ماغده بوركر چايتونع» غزنه سي كهي اكثر غزنه لر بر رومان ايجون التيوز فرائق ويريورلر. آلمان ياده عالم تحريرده اك زياده ياره قزانه موق اولانلر غزنه تحريرلريدر. برلينده بر مختبر متعدد حوادث منبعه لري بولوب بونلردن آلدني معلوماتي متعدد غزنه لره ويرمرك اولورسه ايبجه ياره قزانه بيليور. بو صورته حركت ايدن (نيخ) نامنده بر مختبر سنوي بكرمي اونوز بيك مارق قزانه بيليور. رومانجيسلردن (هانس هوبقه) نامنده برى ده تربيت ايدلديكي رومانلري عين زمانده متعدد غزنه لره ويرمرك صورتيه اولدق ياره قزانه مغه ميدانه جيقمغه موق اولمش ايسه ده بوموقفيت نادر الوقوعدر.

شوقصيلاته كوره محررلرك وارباب قلمك ياره قزانه سي خصوصتده مملكتنيز ايله آلمان ياهان بر حالده بولنيور ديمكدرك. آلمان ياده اولدني كهي مملكتنيز ده قارئين جوق اولدني حالده آتار علميه وفتيه واديه بي اشترا ايدنلر يك اذدر. قرائتخانه لر قرائت سالونلري غزنه، رسائل موقوتيه مجاميع ادبيه كهي شيلرك عمومى قارنلره اون ياره بكرمي ياره مقابلنده اوقوتمقده دوام ايتدكك او كهي آتاري ياره ويروب اله جق بش التي يوز ارباب مطالعه دن زياده سنى بولمق ممكن اوليه جقدرك. طوغريسي يا! مطبوعاتنر شايان تشويق اولدني بر زمانده بويه مشتريسنرك يالاسنه او غرامسي صوك درجه سزاي تاسقدرك.

ترك اقوامى و ترك مدني

مومى اليه سر بر حكومتده كسب استقلال ايدنجه يكني ايله بالجه امراضى حبسه آتش وايويه سالالاسندن ملك افضل ايله خربوت اميرى نظام الدينى تحت اطاعته آمشدر. نظام الدين بالاخره ديار بكر حاكمى ناصر الدين محمود ايله ملك اشرفك هجومه دوچار اولنجه كي خسرو دن استمداد ايتش اولديقتن مومى اليه ملك افضله قوه كليه عسكريه ترفيق ايدرك ناصر الدينك امداديه كوندر مشدر. شو حالده ديار بكر حاكمى خربوتى محاصره دن واز كجكم صورتيه سلجوقيه عسكريله حربدن ابا ايلمشدرك. بعده كي خسرو اردوسنى استصحاب ايدرك الطاليه اوزرينه

يورومشدر. الطاليه ده متحصن بولان رومانلر قبريس جزيره سنه كى فرنكلرك دن استمداد ايلمشلسه ده فرنكلرك امداد ايجون وقوعبولان تكليفلرينى قبول ايتمه مش اولدقلرندن بالاخره قلعه ني كي خسرو تسليم ايدوب سلجوقيلرك شرندن امين اولمشلردر. بوندن صكره كي خسرو آناطولينك شمال طرفلريته هجوم ايدوب بر جوق محاربات اجرا ايلمش و بو محاربه لرك بريسنده اوريلوب شهيد اولمشدر كنديسندن صكره سلجوقيه تحتته بيوك اوغلى عز الدين كيكوس كچمشدر كه بوكنج حكمدار ملاحتي قدر عقل و درايى وعرفان و ذكاوتى ايله ده شهرت آمشدر. ديار بكر، حصن كيف، ماردين، خربوت اميرلري مشارالينك حكومتى تصديق ايدلكرى حالده ارضروم اميرى عمجه سي طغرل بن قيلمج ارسلان و كوچك برادري علاء الدين كيقباد مخالفته قيام ايلمشلردر. طغرل عسكريله سيواسه كلرك عز الدين كي خسروى اوراده محاصره ايلمش ايسه ده سوريه طرفلرندن كي خسروك امداديه شتاب ايدن ملك اشرفك و رودنى خبر آير آلمز طغرل ترك محاصره به مجبور اولمشدر. بر مدت صكره طغرل عز الدينك دست اسارنه دوشه ترك اولاد وامراضى ايله برابر قتل ايدمشدر.

مؤخرأ كيقباد دخى انقرده محاصره ايديله ترك اسير ايدمش و بر مدت ملاطيه ده حبس اولمشدر. مومى اليهك امراضى اول امرده صقاللري كسيلوب مؤخرأ اشكر اوزرينه پسنديرلكرى حالده «خاتلرك جزاسى» بودراء ديه شهر دن شهره كزديرلشلردر.

كيكوس آناطولينك شمال جهتنده برخيلى قلاعى ضبط ايتدك دن و الطاليه به استيلا ايتش اولان قبريس شيوا ليرنى اورادن جيقاروب شهرى قبضه تسخيره كچيردك دن صكره سينوبه قدر توسيع مملكت ايلمش و حلب اميرى صلاح الدين زاده طاهر ك وفاتنده حلبى ده قبضه تسخيره آلفه تشبث ايلمش ايسه ده موق اوله نامشدر. مومى اليه بوباده كى عدم موقيتى امراضك اقتدار سزافته و خيانتنه عطف ايلديكندن آلرك جمله سنى بركله به قايدندن صكره آتش ويروب ياقشدر. حلب دن صكره جزيره ابن عمرو حاكمى ملك اشرف موسلك اوزرينه بوريمش ايسه ده بوتشبتنده دخى موق اوله ميوب رومه عودت ايدر ايكن خسته لانتش، سيواسه وفات ايلمش و شهر مذكوده دفن ايدلديكي محله برقه بنا ايدمشدر.

وفاتنده برادري علاء الدين كيقباد تحت سلجوقيانه ققود ايلمشدر. مومى اليه دخى بدوى برادري كهي اون برسنه قدر قسطنطينيه ده قاله رق ذكاوت فطريه سنى تحصيل ايله ملككاشديرمش. اون بش سنه دوام ايدن مدت حكومتده سلجقه نك اك مكممل براسلرندن برسى اولدني آتاريله اثبات ايتمشدر. مومى اليهك تحت جلوس جنكيز خانك زمان ظهور واسيتلاسنه مصادق اولوب يوزمانده ايسه عثمانلرك جداعلاسى سليمان خان ايله قبيله سى خلقى ايلك دفعه صفحه تاريخده كورونمشلردر. لكن جنكيز خانك ظهورنى متعاقب وقايع النيمه آراسنده سليمان خان ايله قبيله سى اللى سنه مدت اطلاع تاريخى خارجنده قالدق دن صكره نهايت سلجوقيه حكمدارى ايكنجي علاء الدين زمانده تكرار ميدانه جيقوب سلطنت عثمانيه نك اساسى وضع ايتمشلردر. بوسلسله وقوعاتى ظهور عثمانيان زمانه ايصال ايتزدن علاء الدين كيقباد دن اوچنچى علاء الدينه قدر كچمش بولان يدى نفر حكمداران سلجقه نك احوال تاريخه ليرنى ده شوبله جه خلاصه ايتكمي مناسب كورمكدن:

علاء الدين كيقباد تحت كچيدك دن صكره ملك اشرف ايله باريشه رق جزيره ابن عمرو حاكمى ملك كامل محمود دن بر ايكي قلعه ضبط ايلمش و مؤخرأ ديار بكر حاكمى ده بعض قلاعى تركه مجبور ايلمشدر. علاء الدين كيقباد يدنجي سنه حكومتى خوارزم حكمدارلرينك اك مشهورى اولوب مدت مديده جنكيز خانه قهر مانانه مقاومت ايتدك دن صكره مغلوب اوله رق هند و ايران حكومتلرينك انقراضى كورمش. بولنان جلال الدين شاه ايله وقوعبولان يدى سنه محاربه سي باشلامشدر ما بعدى وار

تاريخ ادبيات ملله بر نظر

بولانستان تاريخ ادبياتنه دائر معلومات ويريلر ايكن مملكت مذكوره ده يتشن فلاسفه ايله اخلاق بوندن بالخاصه بحث ايتكم لازمدر.

فلسفه نك تدقيق حقايق اشيسانن عبارت اولان وظيفه سي ايتدلري يونالسانده يك ده تقدير ايديله مامش، سقراط دن اول كلن فيلسوفلر افكار فلسفه بي يورونمش اولدني برده ظنون دن قور نارمغه موق اوله مامشيدى. سقراط (قبل الميلاد ۴۷۰-۴۰۰) فلسفه ده يكي بر ملك آچمشدر. تدقيقات فلسفه نك اول امرده نفس